

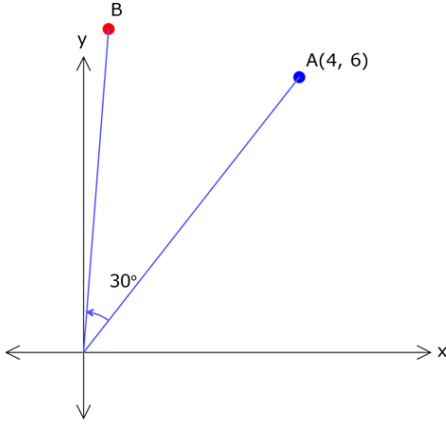
DÖNME

1)

A(4, 6) noktası orijin etrafında pozitif yönde 30° döndürüldüğünde B noktası elde ediliyor. Buna göre, B noktasının koordinatları aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $(2\sqrt{3}, 3\sqrt{3})$ B) $(4-2\sqrt{3}, 6-\sqrt{3})$
 C) $(3-\sqrt{3}, 3+2\sqrt{3})$ D) $(2\sqrt{3}-3, 2+3\sqrt{3})$
 E) $(\sqrt{6}-2, 3\sqrt{3})$

ÇÖZÜM:

Not:

A(x, y) noktası orijin etrafında pozitif yönde α açısı kadar döndürüldüğünde

Apsis = $x \cos \alpha - y \sin \alpha$

Ordinat = $x \sin \alpha + y \cos \alpha$ olur.

Bu döndürme işlemi $R_\alpha(P)$ şeklinde ifade edilir.

Buna göre,

B noktasının apsisi = $4 \cdot \cos 30 - 6 \cdot \sin 30$

$$= 4 \cdot \frac{\sqrt{3}}{2} - 6 \cdot \frac{1}{2}$$

$$= 2\sqrt{3} - 3 \text{ tür.}$$

B noktasının ordinatı = $4 \cdot \sin 30 + 6 \cdot \cos 30$

$$= 4 \cdot \frac{1}{2} + 6 \cdot \frac{\sqrt{3}}{2}$$

$$= 2 + 3\sqrt{3} \text{ tür.}$$

O halde, B noktasının koordinatları

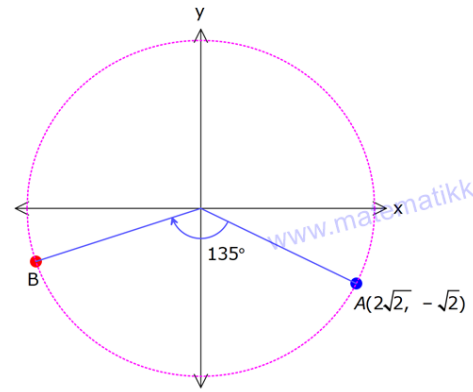
$(2\sqrt{3}-3, 2+3\sqrt{3})$ tür. Cevap: D

2)

A($2\sqrt{2}, -\sqrt{2}$) noktası orijin etrafında saat yönünde 135° döndürüldüğünde A' noktası elde ediliyor. Buna göre, A' noktasının koordinatları aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $(-3, -1)$ B) $(-2, 2\sqrt{2})$ C) $(2, 4)$
 D) $(\sqrt{2}, 2\sqrt{2})$ E) $(1, 3)$

ÇÖZÜM:

$$R_\alpha(P) = (x \cos \alpha - y \sin \alpha, x \sin \alpha + y \cos \alpha)$$

Saat yönü, negatif yöndür. Açığı -135° alacağız.

$$\begin{aligned} \text{Apsis} &= 2\sqrt{2} \cos(-135^\circ) - (-\sqrt{2}) \cdot \sin(-135^\circ) \\ &= 2\sqrt{2} \cos(135^\circ) - (-\sqrt{2}) \cdot (-\sin(135^\circ)) \\ &= 2\sqrt{2} \cdot \frac{-\sqrt{2}}{2} - (-\sqrt{2}) \cdot \frac{-\sqrt{2}}{2} \\ &= -2 - 1 \\ &= -3 \text{ olur.} \end{aligned}$$

Ordinat = $2\sqrt{2} \sin(-135^\circ) + (-\sqrt{2}) \cdot \cos(-135^\circ)$

$$= 2\sqrt{2} \cdot \frac{-\sqrt{2}}{2} + (-\sqrt{2}) \cdot \frac{-\sqrt{2}}{2}$$

$$= -2 + 1$$

$$= -1 \text{ buluruz.}$$

O halde, A' noktasının koordinatları $(-3, -1)$ dir.

Cevap: A

Not:

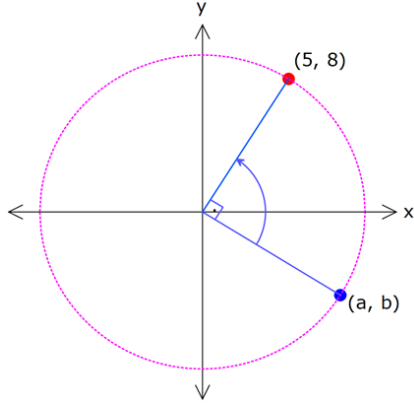
Saat yönünde döndürme negatif yönde döndürmedir.

3)

$R_{90^\circ}(a, b) = (5, 8)$ olduğuna göre, $a+b$ kaçtır?

- A) -13   B) -3   C) 3   D) 13   E) 20

ÇÖZÜM:

$$R_\alpha(P) = (x \cos \alpha - y \sin \alpha, x \sin \alpha + y \cos \alpha)$$

$$(\underbrace{a \cos 90^\circ}_0 - b \cdot \underbrace{\sin 90^\circ}_1, a \sin 90^\circ + \underbrace{b \cos 90^\circ}_0) = (5, 8)$$

$$(-b, a) = (5, 8)$$

$$\Rightarrow b = -5, a = 8 \text{ dir.}$$

Buna göre, $a+b=3$ tür. Cevap: C

Not: (a, b) noktasının 90° nin tek katlarındaki dönmelerinde her zaman a ve b nin yeri değişir. Hangi bölgeye gidiyorsa, o bölgenin işaretini alır. 90° lik pozitif dönme sonucu $\Rightarrow (-b, a)$ 270° lik pozitif dönme sonucu $\Rightarrow (b, -a)$ olur. Orijine göre simetri ile orijin etrafında 180° dönmesi aynı şeydir. 180° lik pozitif dönme sonucu $\Rightarrow (-a, -b)$ olur.

4)

$R_{180^\circ}(a, 3) = (-2, b)$ olduğuna göre, (a, b) noktası orijin etrafında saat yönünde 90° döndürülürse koordinatları aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) $(-3, 2)$ B) $(2, -3)$ C) $(3, 2)$
D) $(-3, 3)$ E) $(-3, -2)$

ÇÖZÜM:

$(a, 3) \Rightarrow 180^\circ$ dönme sonucu $(-a, -3)$ olur.

$(-a, -3) = (-2, b) \Rightarrow a=2$ ve $b=-3$ tür.

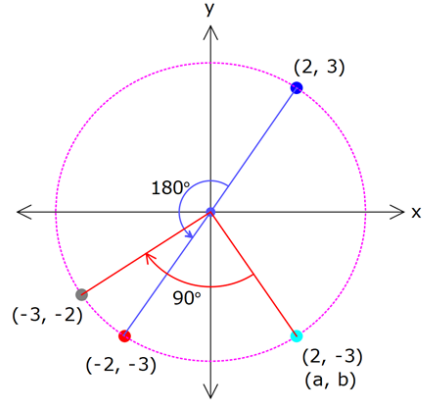
$(2, -3)$ saat yönünde 90° döndürülüyor.

Yani, negatif yönde 90° döndürülüyor.

3 ile 2 nin yeri değişecek.

$(2, -3)$ negatif yönde $90^\circ \Rightarrow$ 3.bölge olur.

$(-3, -2)$ noktasını elde ederiz. Cevap: E

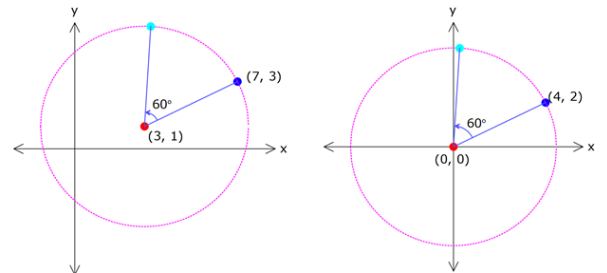
Not: 270° pozitif dönme ile 90° negatif dönme aynıdır.

5)

$A(7, 3)$ noktası $B(3, 1)$ noktası etrafında 60° döndürüldüğünde elde edilen noktanın apsisi kaçtır?

- A) $3\sqrt{2} + 2\sqrt{3}$ B) $2 + \sqrt{3}$ C) $3\sqrt{3} - 2$
D) $5 - \sqrt{3}$ E) $5\sqrt{2} - 4$

ÇÖZÜM:

Dönme merkezini, orijin olarak kabul edersek

yani B(3, 1) noktasını orijine ötelerssek

A(7, 3) noktası (4, 2) noktası olur.

60° dönünce

$$\text{Apsis} = 4 \cdot \cos 60^\circ - 2 \cdot \sin 60^\circ$$

$$= 4 \cdot \frac{1}{2} - 2 \cdot \frac{\sqrt{3}}{2}$$

$$= 2 - \sqrt{3} \text{ olur.}$$

Ötelemeyi geri alınca, apsis 3 br artacaktır.

$$5 - \sqrt{3} \text{ olur. Cevap: D}$$

$$R_\alpha(P) = (x \cos \alpha - y \sin \alpha, x \sin \alpha + y \cos \alpha)$$

Not: Açının pozitif ya da negatif olduğu belirtilmemişse açı pozitif kabul edilir.

6)

d: $3x - 2y + 6 = 0$ doğrusu orijin etrafında 270° döndürülerek e doğrusu elde ediliyor.

Buna göre, d, e doğruları ile x eksenini arasında kalan üçgenin alanı kaç br^2 dir?

A) $\frac{45}{7}$ B) $\frac{60}{11}$ C) $\frac{75}{13}$ D) $\frac{80}{17}$ E) $\frac{90}{19}$

ÇÖZÜM:

e doğrusunun noktalarını (x, y) olarak ifade edersek, 270° geriye doğru, yani negatif 270° derece döndürürsek d doğrusunun noktalarını elde ederiz.

Negatif 270° , pozitif 90° ile aynıdır.

(x, y) $\Rightarrow$ pozitif 90° sonucu $\Rightarrow (-y, x)$ olur.

Bu noktalar d doğrusunu sağladığından, denklemde yerine yazabiliriz.

$$3\underbrace{x}_{-y} - 2\underbrace{y}_x + 6 = 0 \Rightarrow -3y - 2x + 6 = 0 \text{ olur. (e doğrusu)}$$

e doğrusu x eksenini nerde keser, bulalım.

$$-3\underbrace{y}_0 - 2x + 6 = 0 \Rightarrow x = 3 \text{ te keser.}$$

d doğrusu x eksenini nerde keser, bulalım.

$$3x - 2\underbrace{y}_0 + 6 = 0 \Rightarrow x = -2 \text{ de keser.}$$

e ve d doğruları nerde kesişir, bulalım.

$$2/ \quad 3x - 2y + 6 = 0$$

$$3/ \quad -2x - 3y + 6 = 0$$

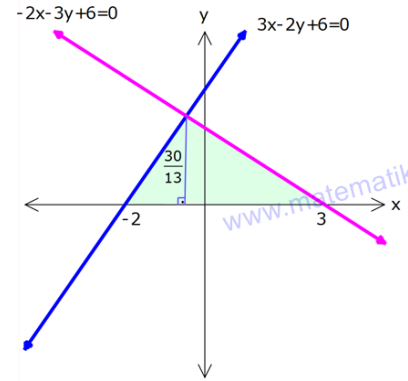
$$6x - 4y + 12 = 0$$

$$+ \quad -6x - 9y + 18 = 0$$

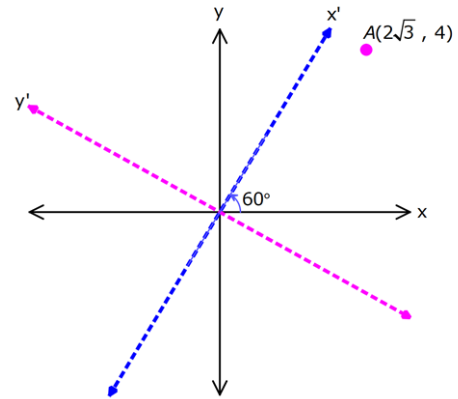
$$-13y + 30 = 0 \Rightarrow y = \frac{30}{13} \Rightarrow \text{Üçgenin yüksekliği}$$

$$\text{Buna göre, üçgenin alanı} = \frac{5 \cdot \frac{30}{13}}{2} = \frac{75}{13} br^2 \text{ dir.}$$

Cevap: C

7)

xy düzleminde A noktasının koordinatları $(2\sqrt{3}, 4)$ tür. xy düzlemi orijin etrafında pozitif yönde 60° döndürülerek $x'y'$ düzlemi elde ediliyor.

Buna göre, A noktasının $x'y'$ düzlemindeki koordinatları aşağıdakilerden hangisidir?

A) $(2, -2\sqrt{3})$ B) $(3, -\sqrt{3})$ C) $(3\sqrt{3}, -1)$

D) $(6, \sqrt{3})$ E) $(2\sqrt{3}, -2)$

ÇÖZÜM:

xy düzleminin pozitif yönde 60° dönmesi ile, A noktasının negatif yönde 60° dönmesi aynı şeydir.

A noktasını -60° döndüreceğiz.

$$R_\alpha(P) = (x \cos \alpha - y \sin \alpha, x \sin \alpha + y \cos \alpha)$$

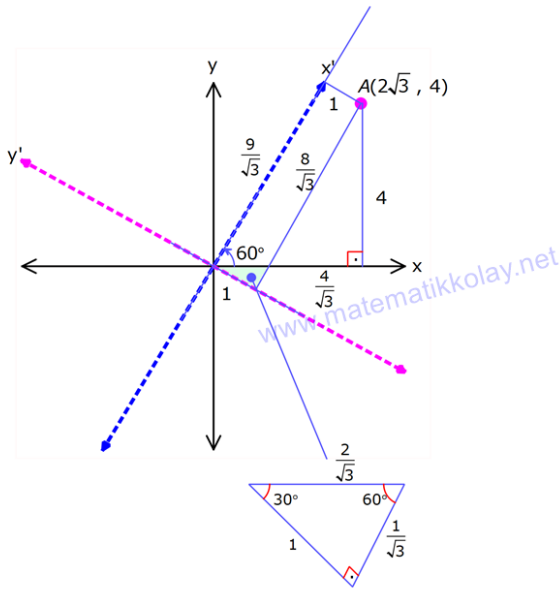
$$(2\sqrt{3} \cos(-60) - 4 \cdot \sin(-60), 2\sqrt{3} \sin(-60) + 4 \cos(-60))$$

$$\left(2\sqrt{3} \cdot \frac{1}{2} - 4 \cdot \frac{-\sqrt{3}}{2}, 2\sqrt{3} \cdot \frac{-\sqrt{3}}{2} + 4 \cdot \frac{1}{2} \right)$$

$$(\sqrt{3} + 2\sqrt{3}, -3 + 2)$$

$$(3\sqrt{3}, -1) \text{ noktası olur. Cevap: E}$$

II. Yol:

$30-60-90$ üçgenlerini kullanarak, $x'y'$ düzleminde hangi değerlere denk geldiğini bulabiliriz.

İlk önce x eksenine dikme indirerek başlarsak,

Üçgenin kenarları $4, \frac{4}{\sqrt{3}}$ ve $\frac{8}{\sqrt{3}}$ olur.

Küçük üçgenin (boyalı) x ekseninde kalan kenarı

$$2\sqrt{3} - \frac{4}{\sqrt{3}} = \frac{6-4}{\sqrt{3}} = \frac{2}{\sqrt{3}} \text{ olur.}$$

Bu üçgenin de kenarları $\frac{2}{\sqrt{3}}, \frac{1}{\sqrt{3}}$ ve 1 olur.

$$\text{O halde } x' \text{ eksenindeki değer } \frac{8}{\sqrt{3}} + \frac{1}{\sqrt{3}} = \frac{9}{\sqrt{3}} = 3\sqrt{3}$$

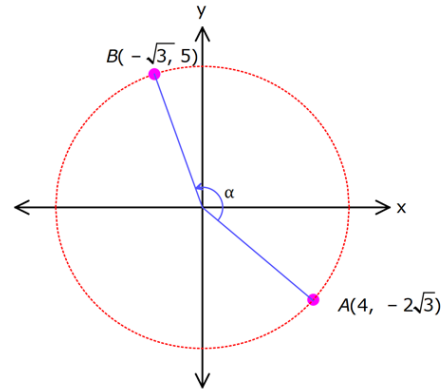
y' eksenindeki değer de -1 olur. Cevap: E

8)

$0^\circ < \alpha < 180^\circ$ olmak üzere, $A(4, -2\sqrt{3})$ noktası orijin etrafında pozitif yönde α açısı kadar döndürüldüğünde $B(-\sqrt{3}, 5)$ noktası elde ediliyor. Buna göre, α açısı kaç derecedir?

- A) 30° B) 60° C) 120° D) 150° E) 165°

ÇÖZÜM:

$$R_\alpha(P) = (x \cos \alpha - y \sin \alpha, x \sin \alpha + y \cos \alpha)$$

$$(4 \cos \alpha + 2\sqrt{3} \sin \alpha, 4 \sin \alpha - 2\sqrt{3} \cos \alpha) = (-\sqrt{3}, 5)$$

eşitliğini kurabiliriz.

$$3 / \quad 4 \cos \alpha + 2\sqrt{3} \sin \alpha = -\sqrt{3}$$

$$2\sqrt{3} / \quad 4 \sin \alpha - 2\sqrt{3} \cos \alpha = 5$$

$$\frac{12 \cos \alpha + 6\sqrt{3} \sin \alpha = -3\sqrt{3}}$$

$$+ \frac{8\sqrt{3} \sin \alpha - 12 \cos \alpha = 10\sqrt{3}}$$

$$14\sqrt{3} \sin \alpha = 7\sqrt{3}$$

$$\sin \alpha = \frac{1}{2} \text{ dir.}$$

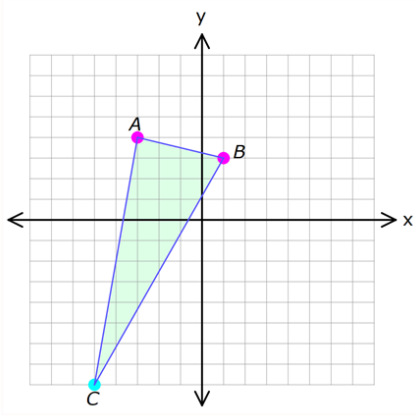
$\alpha = 30^\circ$ veya 150° dir. Kosinüse de bakalım.

$$4 \cos \alpha + 2\sqrt{3} \frac{\sin \alpha}{1/2} = -\sqrt{3}$$

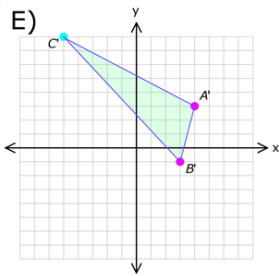
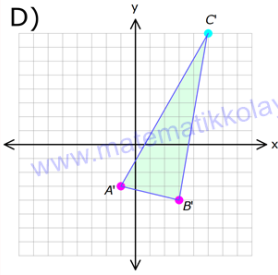
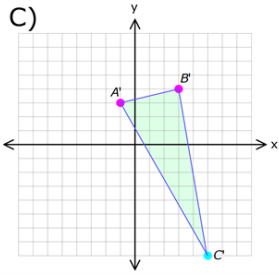
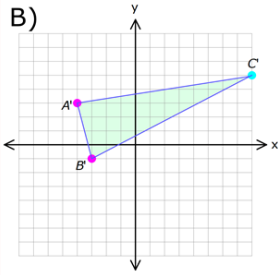
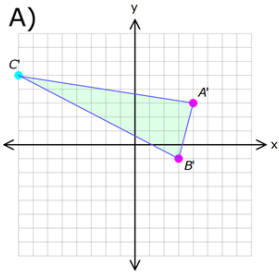
$$4 \cos \alpha + \sqrt{3} = -\sqrt{3} \Rightarrow 4 \cos \alpha = -2\sqrt{3} \Rightarrow \cos \alpha = -\frac{\sqrt{3}}{2}$$

O hald bu α açısı 150° olmalıdır. Cevap: D

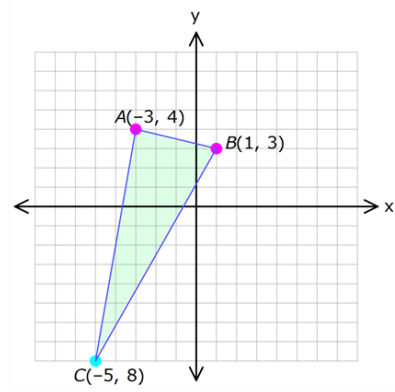
9)

Analistik düzlemde birim kareler içinde yukarıda gösterilen ABC üçgeni orijin etrafında pozitif yönde 270° döndürüldüğünde oluşan üçgen, aşağıdakilerden hangisinde doğru gösterilmiştir?

ÇÖZÜM:

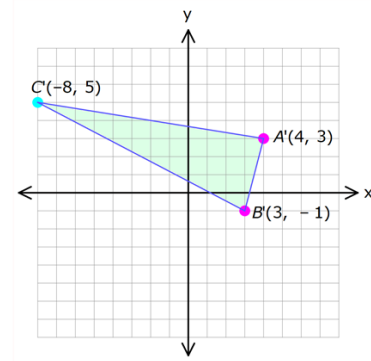

Köşe koordinatlarını tek tek döndürelim.
 270° olduğu için, x ve y yer değiştirir.

$A(-3, 4) \Rightarrow 270^\circ$ sonucu 1.bölge $\Rightarrow A'(4, 3)$ olur.
2.bölge

$B(1, 3) \Rightarrow 270^\circ$ sonucu 4.bölge $\Rightarrow B'(3, -1)$ olur.
1.bölge

$C(-5, 8) \Rightarrow 270^\circ$ sonucu 2.bölge $\Rightarrow C'(-8, 5)$ olur.
3.bölge

Cevap: A